

SURKIRSEBÆR

- bier er nødvendige for maksimal bestøvning

Blomsterbiologi

Blomsterne sidder i halvskærme. Hver blomst har fem hvide kronblade, en griffel med en frugtknude og to frøanlæg og ca. 30 støvdragere. Nektar afgives ved basis af griffelen. Kun det ene frøanlæg udvikles til en rød, saftig stenfrugt under normale omstændigheder.

De sorter, der dyrkes i Danmark er alle selvfrugtbare, men de har gavn af bibestøvning og kvitterer med højere udbytte. I danske forsøg med Stevnsbær gav blomster, som bier havde adgang til en væsentlig højere frugtsætning end blomster, bierne ikke havde adgang til.

Honningbi i surkirsebær. Foto Lise Hansted.

Landmandens udbytte af insektbestøvning

40% højere udbytte.

Biavlerens udbytte

Blomstringen er meget kort, så det er begrænset hvor meget nektar, bierne kan nå at indsamle.

Antal bifamilier/ha

3-10 bifamilier/ha.

Den effektive bestøvningsperiode er 1- 5 dage, og længden afhænger af sort. Forsøg i Danmark har vist, at den effektive bestøvningsperiode for Stevnsbær sandsynligvis kun er én dag.

Vigtige insekter

Vind medvirker til bestøvningen, men bier er nødvendige for at opnå maksimal bestøvning.

Honningbier er de vigtigste bestøvere, men surkirsebær bestøves også af humlebier og enlige bier, overvejende enlige jordbier. Blandt humlebieerne er det kun humlebidronningerne, der er kommet frem fra deres vinterhi på blomstringstidspunktet, mens de mere talrige humlebiarbejdere endnu ikke er blevet dannet.

Hvad er insekterne værd i kroner og øre

Pris/kg (kr.)	Udbytte (kg/ha)	Bier og andre insekters bidrag (%)	Merudbytte (kg/ha)	Merindtægt (kr./ha)
7,50 (konsum)	6830	40	2730	20.480

Kilde: Hansted m.fl., 2018.

Støttet af Landbrugsstyrelsen

DANMARKS BIAVLERFORENING

Fulbyvej 15

4180 Sorø

E-mail: dansk@biavl.dk

Telefontider man-tor: 9.00-14.00

Tlf. 57 86 54 70

Bibestøvning medvirker til et højt udbytte af surkirsebær. Her er det sorten 'Stevnsbær'. Foto Lise Hansted.

Surkirsebær er en tidligt blomstrende afgrøde med et meget stort antal blomster, der skal bestøves i løbet af meget kort tid. Dvs. på en tid, hvor der ikke er så mange vilde bier, fordi de ikke er kommet frem fra overvintringen endnu. Nogle år er der kun få varme dage under blomstringen, hvor bierne kan flyve og bestøve de mange blomster. Er det omvendt varmt under blomstringen, kan den vigtigste bestøvningsperiode været forbi i løbet af få dage. Det er derfor vigtigt at udsætte rigeligt med honningbifamilier under den korte blomstring, da de kan udnytte korte perioder med godt bestøvningsvejr med et stort antal bier.

Hvornår skal bierne udsættes?

Når 10 % af blomsterne er sprunget ud. For kloner med meget kort effektiv bestøvningsperiode, som f.eks. Stevnsbær, er det meget vigtigt, at man hurtigt får sat bierne ud, så snart træerne er i begyndende blomstring.

Specielt om at passe på bierne i denne afgrøde

Det kan være en fordel at lade urter (f.eks. mælkebøtter) i plantagebunden blomstre, da man generelt

får den bedste bestand af både vilde bier og honningbier, når de har adgang til forskellige blomster. Hvis man slår plantagebunden, vil det være en fordel at slå den af flere gange, så biernes fødegrundlag ikke forsvinder brat.

Litteratur

Hansted, L, Grout, BWW, Eilenberg, J, Dencker, IB & TB Toldam-Andersen (2012). The importance of bee pollination of the sour cherry (*Prunus cerasus*) Cultivar 'Stevnsbaer' in Denmark. *Journal of Pollination Ecology*, 10: 124-129.

Hansted, L, Nielsen, LE & H Kjellkvist (2018). Bestøvningsbiavl. Temahæfte, Danmarks Biavlerforening. 64 sider. Kan downloades her: <https://bestoeverportalen.dk/fakta-om-bestoevning/bestoevningsbiavl/>

McGregor, SE (1976) *Insect pollination*. Kan downloades her: www.ars.usda.gov/ARUserFiles/20220500/Online-PollinationHandbook.pdf

Se mere på:

WWW.BESTØVERPORTALEN.DK

Støttet af Landbrugsstyrelsen

DANMARKS BIAVLERFORENING

Fulbyvej 15
4180 Sorø
E-mail: dansk@biavl.dk

Telefontider man-tor: 9.00-14.00
Tlf. 57 86 54 70